

Bepalingen voor de opslag van gevaarlijke producten

Vorig jaar werden een aantal wijzigingen aangebracht aan Vlare II betreffende de voorwaarden voor de opslag van gevaarlijke producten. Zo werden de voorschriften gebundeld in één hoofdstuk waardoor het geheel een stuk overzichtelijker is geworden. Daarenboven houden de bepalingen nu ook meer rekening met de stand der techniek, de haalbaarheid en de meerwaarde voor het milieu. Gezien het belang van deze wetgeving, en wegens de vele vragen die wij van milieucoördinatoren hieromtrent ontvangen, worden de belangrijkste wijzigingen nog eens samengevat in deze nieuwsbrief.

► Toepassingsgebied

Opslag wordt gedefinieerd als het stockeren van producten in een hoeveelheid die groter is dan het dagverbruik. Opslag voor korte tijd (bijvoorbeeld in havens) valt niet onder deze bepalingen, tenzij deze kortstondige opslag regelmatig voorkomt. De voorwaarden zijn van toepassing op de opslag van gevaarlijke vloeistoffen en vaste stoffen. Dit zijn stoffen die zeer giftig (T⁺), giftig (T), schadelijk (Xn), corrosief (C), irriterend (Xi), explosief (E), oxiderend (O) of milieugevaarlijk (N) zijn. Ook de zeer licht ontvlambare en licht ontvlambare stoffen (F⁺/F en P1), ontvlambare vloeistoffen (P2), brandbare vloeistoffen met een vlampunt tussen 55°C en 100 °C (P3) en brandbare vloeistoffen met een vlampunt van 100 °C tot 250 °C (P4) vallen onder deze reglementering.

► Indeling producten

Vooreerst kan worden vermeld er in de herwerkte versie rekening wordt gehouden met het feit dat vele stoffen of producten meerdere eigenschappen hebben. Voor elke stof met meerdere eigenschappen (bv. ontvlambaar en schadelijk) gelden de milieuvoorwaarden in functie van de hoofdeigenschap van de gevaarlijke stof.

Voor de toepassing van de bepalingen uit dit hoofdstuk dient zowel rekening te worden gehouden met de hoofdeigenschap als met het ontvlammingspunt. Voor de vloeibare brandstoffen dient enkel met het ontvlammingspunt rekening te worden gehouden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de EG-etikettering (zwarte symbolen op oranje achtergrond). Indien verschillende gevarensymbolen zijn vermeld, dient het meest relevante te worden genomen (zie EG richtlijn 88/379 van 7/6/88). Indien niet gepreciseerd in deze richtlijn, wordt verwezen naar de ADR wetgeving (KB 16/9/91, B.S. 18/6/97).

Overeenkomstig de bepalingen uit de vorige versie van Vlare II diende een product met twee, drie of vier symbolen ingedeeld te worden in respectievelijk twee, drie of vier klassen. Dit betekende dat één product meermaals diende te worden vermeld in het aan te leggen register of in een milieuvergunningdossier. Voor de etikettering van toluen bv. wordt « licht

ontvlambaar » en « schadelijk » voorgeschreven. Voor de opslag van 10 m³ toluen dient in de inventaris en in het milieuvergunningdossier bijgevolg te worden vermeld :

- rubriek 17.3.4 de opslag van 10 m³ licht ontvlambare vloeistoffen (P1 product) ;
- rubriek 17.3.3 de opslag van 10 m³ schadelijke stoffen.

Volgens de nieuwe voorschriften wordt 10 m³ toluen slechts één keer vermeld, nl. als licht ontvlambare vloeistof.

Een ander belangrijk verschil in vergelijking met de vorige versie van Vlarem II is dat P4 producten nu worden gedefinieerd als vloeistoffen met een ontvlammingspunt van 100 °C tot 250 °C. In het verleden was geen bovengrenswaarde vermeld.

Tenslotte kan worden opgemerkt dat het onderscheid tussen vaste stoffen en vloeistoffen ook zal worden bepaald via de dynamische viscositeit waardoor ook dikvloeibare, pasteuze producten correct kunnen worden ingedeeld.

► Informatie

Het informatiebord wordt sterk vereenvoudigd gezien nu enkel nog de volgende gegevens dienen te worden vermeld :

- « VR-plichtig bedrijf » (indien het om een Seveso-bedrijf gaat) of « gevaarlijke stoffen » (voor andere inrichtingen);
- naam, adres en telefoonnummer van de exploitant ;
- telefoonnummer van contactpersonen en voor noodgevallen (brandweer).

► GS-situatieplan

Bij de ingang van het bedrijf dient zich een actueel situatieplan te bevinden in een brandvrije kast die gemakkelijk bereikbaar is voor de hulpdiensten. Op dit plan dient voor alle opslagplaatsen van gevaarlijke producten de nodige informatie te worden vermeld (liggingsplan, chemische en technische benaming, opslagwijze, maximumcapaciteiten, opslagtemperatuur en druk - zie art. 5.17.1.3.§2). Een afwijking daarop (bv. een elektronische databank die 24 uur beschikbaar is op een permanent bemande post) kan worden verleend door de afdeling Milieuvergunningen van AMINAL. In de vorige versie van Vlarem II was een dergelijke afwijking slechts mogelijk na een uitvoerige procedure en na akkoord van de bevoegde minister.

► Register

De hoeveelheid gevaarlijke producten die worden opgeslagen dienen te worden bijgehouden in een register (of alternatieve informatiedrager). Dit register dient gedurende één maand te worden bijgehouden. In de vorige versie van Vlarem II moest de inhoud van het register drie jaar worden bijgehouden. Bovendien moest het register behalve de hierboven vermelde informatie ook vermelden waarin de producten werden verwerkt, aan wie de producten en hoeveel van die producten werden afgestaan (bv. als afvalstoffen).

► Omheining

De vorige versie van Vlare II legde de verplichting op om een 2 m hoge omheining te plaatsen rond opslagplaatsen met gevaarlijke stoffen of een 2.5 m hoge omheining te plaatsen rond opslagplaatsen met brandbare vloeistoffen. De nieuwe versie vermeldt dat de opslagplaatsen « ontoegankelijk » moeten worden gemaakt voor onbevoegden. Deze eisen zijn uiteraard niet van toepassing op tankstations.

► Compartimentering

Producten met een verschillende hoofdeigenschap moeten gecompartmenteerd worden opgeslagen (wanden, veiligheidsschermen, markeringen op de grond, kettingen op 1 m hoogte,...). De afstand tussen de compartimenten is vastgelegd in een afstandstabel waarbij er een aparte tabel geldt voor vloeistoffen (tabel 1) en vaste stoffen (tabel 2). Bij een gemengde opslag moet de tabel van de vloeistoffen worden gebruikt. Indien de afstandstabel nul opgeeft, mogen producten met verschillende eigenschappen in hetzelfde compartiment worden opgeslagen.

Tabel 1. Afstandstabel vloeistoffen (in m)

	T ⁺ /T	Xn/N	C	Xi	E	O	P1/P2	P3/P4
T ⁺ /T	-	0	1	1	5	3	5	2
Xn/N	0	-	1	0	5	2	1	0
C	1	1	-	0	5	0	1	0
Xi	1	0	0	-	5	0	0	0
E	5	5	5	5	-	10	10	5
O	3	2	0	0	10	-	5	5
P1/P2	5	1	1	0	10	5	-	0
P3/P4	2	0	0	0	5	5	0	-
- voor zelfontbranding vatbare stoffen - stoffen die met water brandbare gassen ontwikkelen	5	5	5	5	10	10	5	5
tank vloeibare inerte gassen (bv. N ₂ , Ar, ...)	1	1	1	1	1	1	5	3
tank vloeibare zuurstof	5	3	3	3	7.5	1	5	3
opslag van meer dan 3000 l H ₂ in een batterij	5	3	2	1	7.5	7.5	5	3
limieten eigendom	5	3	2	1	7.5	7.5	5	3

Tabel 2. Afstandstabel vaste stoffen (in m)

	T ⁺ /T	Xn/N	C/Xi	E	O	F ⁺ /F
T ⁺ /T	-	0	1	3	2	2
Xn/N	0	-	0	3	1	1
C/Xi	1	0	-	3	0	0
E	3	3	3	-	3	3
O	2	1	0	3	-	3
F ⁺ /F	2	1	0	3	3	-
- voor zelfontbranding vatbare stoffen - stoffen die met water brandbare gassen ontwikkelen	3	3	3	3	3	3
tank vloeibare inerte gassen (bv. N ₂ , Ar, ...)	0	1	1	1	1	3
tank vloeibare zuurstof	3	3	3	5	0	5
opslag van meer dan 3000 l H ₂ in een batterij	5	3	1	5	5	5
limieten eigendom	3	2	2	5	2	5

De afstand tussen ontvlambare producten en oxidantia geldt voor de opslag van « klasse 3 » hoeveelheden. Voor hoeveelheden voor klasse 2 en 1 en voor VR-plichtige inrichtingen worden deze afstanden vermenigvuldigd met respectievelijk 2, 3 of 4.

► Vaste houders

Globaal kan gesteld worden dat de voorschriften voor de bouw, de plaatsing van beveiligingstoestellen, de signalisatie en de controle van houders, die verplicht waren voor P1- tot P4-producten, worden geëxtrapoleerd naar houders voor andere gevaarlijke producten.

Voor rechtstreeks in de grond ingegraven tanks (ondergrondse houders) zijn de volgende uitvoeringen toegelaten :

- dubbelwandig metaal ;
- enkelwandige thermohardende kunststof ;
- enkelwandig roestvrij staal (nieuw !).

Voor tanks opgesteld in een groeve zijn de volgende uitvoeringen toegelaten :

- enkelwandig metaal ;
- dubbelwandig metaal ;
- enkelwandige thermohardende kunststof ;
- enkelwandig roestvrij staal (nieuw !).

Voor wat betreft het uitvoeren van controles wordt onderscheid gemaakt per gebied. In een waterwingebied of beschermingszone dient elk jaar een beperkt onderzoek en om de 10 jaar een algemeen onderzoek te worden uitgevoerd. In andere gebieden worden deze controles beperkt tot respectievelijk tweejaarlijks en om de 15 jaar. Het algemeen onderzoek is niet vereist voor kunststofftanks.

Bestaande houders voor andere dan P1- tot P4-producten moeten voor 1/1/2000 aan een eerste algemeen onderzoek worden onderworpen wanneer ze gelegen zijn in een waterwingebied of een beschermingszone. Voor tanks die in een ander gebied zijn gelegen, bedraagt deze termijn 1/1/2003. Deze termijnen werden overigens reeds vastgelegd in de vorige versie van Vlare II.

Bovengrondse tanks met gevaarlijke vloeistoffen moeten in een inkuiping worden geplaatst met minimaal de volgende inhoud :

- P1-, P2-, T⁺, T- en E-producten : inhoud grootste tank + 25% van de overige of de helft van alle opgesteld tanks ;
- P3-, Xn, O-, C- en N-producten : inhoud van de grootste tank ;
- P4-producten en extra zware stookolie : ondoordringbare vloer met opstaande rand ;
- P1- en P2-producten in kelders of lokalen : totale inhoud .

Voor gevaarlijke stoffen die zijn opgeslagen in waterwingebieden en beschermingszones dient de inkuiping de volledige inhoud van alle houders te omvatten.

Elke drie jaar dient een beperkt onderzoek te worden uitgevoerd ; om de 20 jaar een algemeen onderzoek.

Bestaande houders voor andere dan P1- tot P4-producten moeten voor 1/1/2003 aan een eerste algemeen onderzoek worden onderworpen wanneer ze gelegen zijn in een waterwingebied of een beschermingszone. Voor tanks die in een ander gebied zijn gelegen, bedraagt deze termijn 1/1/2005. Deze termijnen werden overigens reeds vastgelegd in de vorige versie van Vlare II.

► Verplaatsbare recipiënten

Buiten de waterwingebieden en de beschermingszones moeten verplaatsbare recipiënten met gevaarlijke producten worden opgeslagen op een kuipvormige vloer met de volgende inhoud :

- P1-P2 : 1/4 van de totale inhoud van de opgeslagen producten (of 1/10 als een blusinstallatie werd aangebracht) ;
- andere producten : 1/10 van de opgeslagen producten.

Binnen waterwingebieden en beschermingszones moeten de recipiënten worden opgeslagen in een inkuiping die de volledige inhoud van de producten kan bevatten.